

23.05.2023

Asia/19

§ 295

Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Anna Karhumaan ym. valtuustoaloitteeseen koskien Koillis-Helsingin liikenneturvallisuuden parantamista

HEL 2022-012717 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Roni Utriainen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 52261
roni.utriainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 26.10.2022 Karhumaa Anna Koillis-Helsingin liikenneturvallisuuden parantaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kokonaiskartoituksen tekemistä Koillis-Helsingin asuinalueiden liikenneturvallisuudesta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa alueellisten liikenneturvallisuus selvitysten tekemisestä ja huomioi tulevia selvityksiä suunniteltaessa myös Koillis-Helsingin asuinalueet mahdollisina kohteina. Alue ei kuitenkaan korostu liikenneonnettomuustilastoissa.

Helsingissä on paljon erilaisia asuinympäristöjä, joissa liikkuu myös erilaisia ja eri ikäisiä käyttäjäryhmiä monilla eri kulkumuodoilla. Liikenne- ja katusuunnittelussa huomioidaan kaikilla alueilla erilaisten liikkuryhmien tarpeet, niin myös Koillis-Helsingissä. Liikennesuunnittelun tavoitteena on, että liikenteessä toimiminen on mahdollista kaikille liikkujille. Muun muassa katualueiden tyyppiirustuksissa on huomioitu esteettömyys. Järjestelmällisellä ajonopeuksien alentamisella koko kaupungissa esimerkiksi nopeusrajoitusten, kameravalvonnan ja hidasteiden avulla pyritään tekemään liikenneympäristöstä sellaista, että esimerkiksi lapsilla on turvallisempaa liikkua kaduilla ja ajoneuvojen kuljettajilla on paremmat mahdollisuudet ehtiä havainnoimaan liikennettä.

Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on kehittänyt vuonna 2021 mallin alueellisten liikenneturvallisuusselvitysten laadintaan. Ensimmäinen selvitys Kruununhaan kaupunginosaan valmistui keväällä 2022. Selvitystyö on käynnissä myös Konalan kaupunginosaan sekä Roihuvuoren ja Tammisalun alueille. Jatkossa selvityksiä laaditaan käytettävissä olevien resurssien mukaan. Tarkasteltavat alueet valitaan arvioidujen liikenneturvallisuustarpeiden määrän mukaan tai muihin suunnitelmiin ja strategioihin kytkeytymisen perusteella. Lisäksi Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelun vastuulla oleviin yleisten alueiden suunnitelmiin/toimenpideohjelmiin otetaan jatkossa mukaan myös liikenneturvallisuustarkastelut. Koillis-Helsingin osalta alueellisen liikenneturvallisuusselvityksen laadinnan aikataulusta ei ole vielä päätöstä. Palautejärjestelmän kautta tulleiden palautteiden toteutusmahdollisuudet arvioidaan alueesta vastaavan liikenneinsinöörin toimesta ja niitä toteutetaan resurssien puitteissa. Toisaalta eri asukkailta tulleiden palautteiden toiveet voivat olla myös ristiriidassa keskenään. Kaikkien palautteiden toteuttaminen ei ole aina mahdollista. Esimerkiksi samaan risteykseen saatetaan toivoa sekä liikennevaloja että liikenneympyrää. Lisäksi pitää huomioida käytettävissä olevat investointimäärärahat ja suunniteltuun varatut henkilöstömäärät. Yleensä alueella tapahtuva maankäytön kehittyminen parantaa samalla myös liikenneturvallisuutta, sillä alueen kadut suunnitellaan uuden maankäytön yhteydessä uusien liikennejärjestelyperiaatteiden mukaisesti. Liikenneturvallisuus on aina reunaehdona liikennesuunnittelussa.

Alueellisen liikenneturvallisuusselvityksen mallissa arvioidaan tarkasteltavan alueen risteysalueiden, jalankulun, pyöräliikenteen ja koulujen ympäristön turvallisuus sekä liikenteen rauhoittamistoimenpiteiden tilanne. Selvityksessä tarkastellaan myös uusimman asukkaille suunnatun liikenneturvallisuuskyselyn vastaukset. Alueen asukkaita osallistetaan lisäksi myös pyytämällä lausunto selvityksestä asukasyhdistykseltä, jonka antamat kommentit huomioidaan raportin laadinnassa. Lisäksi Konalan liikenneturvallisuusselvityksessä hyödynnettiin lapsille suunnattua kyselyä koulumatkojen vaaranpaikoista. Kyselyyn vastattiin Ko-

nalaa ala-asteella. Eri vuodenaikoihin liittyviin ongelmiin voidaan ketterimmin reagoida palautteiden perusteella, sillä esimerkiksi lumivallit ja kasvillisuus vaativat kunnossapidon nopeaa reagoitua, eivätkä niinkään pitkäjänteisempää liikenneturvallisuuden kehittämistyötä.

Alppikylän alue on 30 km/h -nopeusrajoitusalue ja lisäksi alueella on useita pihakatuja, joiden nopeusrajoitus on 20 km/h. Nopeusrajoitusten noudattamista on tuettu kapeilla ajoradoilla, katuverkon mutkittelulla sekä useilla korotetuilla risteysalueilla ja suojateilla, joita on käytännössä joka risteyksessä. Hidasteet on rakennettu kaupungin tyyppi- ja rakennustustien mukaisesti ja niiden mitoitus varmistaa alhaiset ajonopeudet. Risteysalueita ja pihakatuja on myös korostettu erilaisilla pintamateriaaleilla. Koko Alppikylän alueella on sattunut viimeisen 10 vuoden aikana (2012–2021) kaksi poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista toinen oli polkupyörän ja henkilöauton välinen pyöräilijän loukkaantumiseen johtanut onnettomuus ja toinen pysäköintiin liittyvä kahden auton välinen omaisuusvahinko-onnettomuus. Onnettomuuksien kokonaismäärä on erittäin vähäinen verrattuna vastaavan kokoisiin ja tapaisiin alueisiin. Lapsia-liikennemerkkiä käytetään harkitusti, jotta merkillä olisi edelleen sen toivottu vaikuttavuus ajonopeuksiin ja kuljettajan huomioon ympäristöstä. Sitä käytetään koulujen, päiväkotien ja leikkipui- tojen välittömässä läheisyydessä. Alppikylänkadun ja Reppukadun kulmassa sijaitsevan päiväkodin katu ympäristö tukee nykyisellään turvallista liikkumista, sillä esimerkiksi korotetut risteysalueet ja suojatiet sekä kapeat ajoradat varmistavat alhaiset ajonopeudet. Kokonaisuutena katsoen Alppikylän liikenneturvallisuus ja -järjestelyt ovat hyvällä tasolla.

Suurmetsäntielle on suunniteltu Viikin–Malmin pikaraitiotien reittiä. Alustavissa yleissuunnitelmaluonnoksissa Suurmetsäntien linjaus muuttuisi ja Puistolantien risteykseen tulisi raitiovaunupysäkki. Risteys on esitetty kolmihaaraisena risteyskseenä nykyisen järjestelyn tapaan, mutta risteyskseen mitoitus muuttuisi tiukemmaksi, mikä parantaisi myös turvallisuutta. Raitiotie kulkisi kadun keskellä omalla kaistallaan. Pyöräliikennejärjestelyjä muutettaisiin samalla yksisuuntaisiksi. Pikaraitiotien linjauksesta ja toteutuksesta päätetään myöhemmin. Suurmetsäntien ja Puistolantien risteyksessä olevien suojateiden turvallisuutta tarkastellaan pikaraitiotien suunnittelun yhteydessä. Vuosina 2012–2021 eli 10 vuoden tarkastelujaksolla ei ole sattunut yhtään poliisin tietoon tullutta jalankulkijaonnettomuutta kyseisessä risteyksessä.

Sirkkalanmäen kaikki risteykset ovat väistämismuutokseltaan tasa-arvoisia. Väistämisympäristöjen loogisuuden vuoksi yhden kadun (Mustanniemenrinteen) risteystä ei voida merkitä väistämismuutokseksi. Tasa-arvoiset risteykset rauhoittavat myös liikennettä pakottaen hiljentämään ajonopeutta risteysten kohdalla. Kapean katualueen vuoksi nä-

kemäolosuhteita on haastavaa parantaa. Alueella on 30 km/h - nopeusrajoitus, joten nopeusrajoitusta noudattamalla ja matalaa tilannenopeutta käyttämällä ajoneuvon pysäyttäminen on kuitenkin mahdollista lyhyelläkin matkalla. Liikennepeilejä ei yleensä käytetä katuverkolle niiden suuren kunnossapitotarpeen vuoksi. Lisäksi on turvallisempaa varmistaa muiden liikenteen käyttäjien havaitseminen suoralla havainnolla, sillä peilien näyttämiin kuviin jää katveja. Oikeaa tilannenopeutta käyttämällä havainnointi on mahdollista ilmankin peilejä. Mainituilla risteysalueilla ei ole sattunut yhtään poliisin tietoon tullutta onnettomuutta 10 vuoden tarkastelujaksolla (vuosina 2012–2021).

Valtuustoaloite

Valtuutettu Anna Karhumaa ja neljä muuta valtuutettua ovat tehneet 26.10.2022 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

Koillis-Helsingin liikenneturvallisuuden parantaminen

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme kokonaiskartoituksen tekemistä Koillis-Helsingin asuinalueiden liikenneturvallisuudesta.

Koillis-Helsinki on monen ikäisten liikenteen käyttäjien koti. Uudis- ja täydennysrakentamisen myötä alueelle on muodostunut useita lapsiperheiden suosimia, melko tiheästi rakennettuja asuinalueita. Lasten käyttäytyminen liikenteessä on usein aikuisiin verrattuna heikommin ennakoitavaa. Tämä vaatii muilta liikenteen käyttäjiltä erityistä huomiointia ja tarkkaavaisuutta, jotta onnettomuuksilta vältyttäisiin. Koillis-Helsinki on myös koti lukuisille vanhuksille. Heidät ja heidän mahdolliset toimintarajoitteensa tulisi myös huomioida nykyistä paremmin liikennetarkoituksia toteutettaessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käytössä palautejärjestelmä, jota kautta kaupunkilaisilla on mahdollisuus antaa palautetta havaitsemistaan epäkohdista. Osa ehdotuksista on edennyt ja niiden pohjalta on tehty liikenneturvallisuutta parantavia muutoksia. Kokonaisturvallisuuden näkökulmasta yksittäisten ongelmien korjaaminen palautteen pohjalta ei ole kuitenkaan riittävää. Osin asukkaat myös kokevat, että annettu palaute ei ole johtanut tarvittaviin muutoksiin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme kokonaiskartoituksen tekemistä Koillis-Helsingin asuinalueiden liikenneturvallisuudesta. Tarkastelussa olisi tärkeää ottaa alueen asukkaat mukaan prosessiin ja huomioida asukkaiden arjesta nousevat kokemukset ja havainnot lähialueen liikenteen ongelmakohdista ja kehittämistarpeista. Samalla voitaisiin kehittää vuorovaikutusmalli, jota voisi käyttää myös muilla alueilla.

Kartoituksessa olisi huomioitava liikenneturvallisuuden kehittäminen kaikkina vuodenaikoina. Pientalovaltaisilla alueilla ongelmat voivat olla erilaisia talvella ja kesällä. Esimerkiksi talvella lumivallit ja kesäaikaan runsaslehtinen tienpientareiden kasvusto aiheuttavat näkyvyyden heikkenemistä.

Olemme yksilöineet tähän aloitteeseen muutamia Koillis-Helsingin asukkaiden esiin nostamia liikenneturvallisuuden näkökulmasta kehittämistä vaativia kohteita. Vastaavan tyyppisiä kehittämiskohtia löytyy alueelta runsaasti.

Alppikylän alue on kaavoitettu townhouse-tyylisesti. Omakotitalot ja muutkin kiinteistöt on rakennettu tiiviisti kiinni katuun. Kaupunkimaisesta tiiviistä rakentamisesta johtuen alueella ei ole etupihoja ja leikkialueita. Alppikylässä asuu runsaasti lapsiperheitä. Lapset juoksevat ja leikkivät katualueilla ja onnettomuusriski on suuri. Alppikylänkatu 22-24:ssa sijaitsevan Rinnekotisäätiön toimintakeskus Nyyttipuiston päivittäinen runsas taksiliikenne kasvattaa onnettomuusriskiä. Alppikylän asuinkaduilla on joitakin hidasteita, mutta asukkaiden kokemuksen mukaan ne ovat riittämättömiä niiden mataluuden vuoksi. Asukkaat toivovat Alppikylään korkeampia hidasteita ja hiljaisesta ajonopeudesta muistuttavia kylttejä (esim. "varokaa leikkiviä lapsia").

Malmilta Suurmetsäntietä Alppikylään tultaessa (lähellä Puistolantietä) on suojatie, jossa autoilijoilla on lähes mahdotonta nähdä oikealta metsäpolulta tulevia jalankulkijoita. Tämä kohta on monen Puistolan peruskoululle tai Koudan kentälle menevän lapsen ja nuoren reitillä. Suurmetsäntien suoralla ajonopeus on usein suhteellisen korkea. Jalankulkijoiden liikenneturvallisuutta tulisi tässä kohdin parantaa.

Puistolalan pientaloalueella on useita risteysalueita, joissa näkyvyys on heikkoa runsaan kasvillisuuden korkeiden piha-aitojen tai talviaikaan tien viereen aurattujen lumikasojen vuoksi. Alueen asukkaat ovat esittäneet esimerkiksi toiveen väistämisvelvollisuutta osoittavasta kolmiosta tai näkyvyyttä lisäävästä liikennepeilistä risteykseen, jossa Mustanniemenrinne risteytyy Sirkkalanmäkeen Puistorin suuntaan.

Kyseisessä kohdassa on lähes mahdotonta havaita oikealta tulevaa autoa. Alueen asukkaat toivovat näkyvyyttä parantavia liikennepeilejä myös Topiaksentien/Kehtotien ja Otermantien/Nurkkatien -kulmauksiin."

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johto-

23.05.2023

Asia/19

kunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Roni Utriainen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 52261
roni.utriainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 26.10.2022 Karhumaa Anna Koillis-Helsingin liikenne-
turvallisuuden parantaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano